

Szakmai beszámoló 2023.

BMSZKI

Váltóház Hajléktalan Átmeneti Szállás

1. AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA

A BMSZKI Váltóház Hajléktalan Átmeneti Szállás (a továbbiakban Váltóházként szerepel) 2001 - 2023 között Vaspálya Átmeneti Szállásként nyújtott segítséget szenvedélybeteg hajléktalan emberek részére. 2023-ban az intézményt körülvevő infrastruktúra átalakulása miatt, intézményünk megnevezése és címe is megváltozott, így 2023. novemberétől BMSZKI Váltóház Hajléktalan Átmeneti Szállásként folytatjuk szakmai tevékenységünket, a 1103 Budapest, Robert Bosch utca 10. szám alatt. A Váltóház Kőbánya-Kispest vasút-, és metróállomás közvetlen közelében, jól megközelíthető helyen található. A kétszintes épület jó állapotban van, a ház előtt és mögött gondozott kert bújik meg. Az intézményben 66 fő elhelyezésére van lehetőség: a földszinten két nagyobb méretű ötágyas szoba található, ahol 10 nő számára biztosítunk átmeneti lakhatást. A felső két szinten, 56 férőhelyen négyágyas szobákban biztosítunk elhelyezést férfiak számára. A lakóknak tisztálkodásra, mosásra és főzésre emeletenként van lehetőségük. Minden konyhában található hűtőszekrény, mikrohullámú sütő, elektromos tűzhely, és személyenként egy, az élelmiszerek tárolására szolgáló zárható konyhaszekrény. Az átmeneti szállásunkon 24 órában állandó szociális szakember jelenlétet / felügyeletet biztosítunk.

A BMSZKI intézményei közül a Váltóház saját felvételi csoporttal rendelkezik. Hetente egy alkalommal, szerdán biztosítunk lehetőséget a felvételi kérelmek meghallgatására, ami csoportos formában, az ún. Lehetőség Csoporton belül történik. Elhelyezést azoknak a szenvedélybeteg - elsősorban alkoholbeteg - hajléktalan embereknek biztosítunk, akik minimum 14 napos absztinenciával (szermentességgel) rendelkeznek, felismerték

szenvedélybetegségüket, és segítséget kérnek az absztinencia megtartásában, illetve elfogadják a Házi rendet, és a beköltözés után bekapcsolódnak az intézmény rehabilitációs programjába.

Az intézmény szolgáltatásai:

- védett, absztinens környezet
- egyéni szociális munka, rendszeres józanságot támogató segítő beszélgetés
- igény szerint pszichológiai tanácsadás
- csoportfoglalkozások (jelenleg öt különböző csoportfoglalkozás működik az intézményben)
- könyvtár
- külön bejáratú vendégszoba
- kutyakennel

A közterületről érkező ügyfeleket egész évben fogadjuk. Az intézményben párok közös szobában történő elhelyezésére nincs lehetőség, viszont van egy ún. „vendégszobánk”, amelyet a szállón élő párok is igénybe vehetnek heti egy alkalommal. A pandémiás időszakot leszámítva ez a lehetőség nyitott a szállón élő ügyfeleink és hozzátartozóik számára is.

2. AZ ÜGYFÉLKÖR JELLEMZŐI¹

2.1 Lehetőség Csoport - Németh Adrienn és Jávor Tamás szociális munkatársak beszámolója

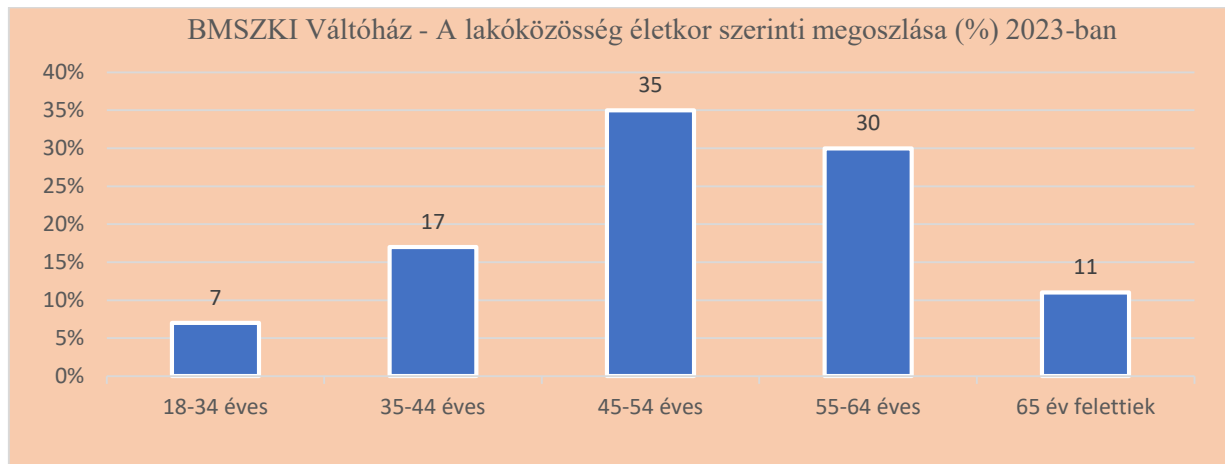
2022. december 31-én 64 ember élt életvitelszerűen a Váltóházban. 2023.01.01-2023.12.31 között 96 ember nyert felvételt az intézmény rehabilitációs programjába. Az elmúlt évben 160 főnek nyújtottunk segítséget az absztinencia megtartásában.

A Lehetőség Csoporton 2023-ban 149 fő nyújtott be felvételi kérelmet. A jelentkezők 84% - a férfi, 16% - a nő volt, s 89 ember nyert felvételt.

¹ Az éves szakmai beszámolóban található statisztikai adatok 2023.01.01-2023.11.30. közötti időszakra vonatkoznak, kivéve a Lehetőség Csoport szakmai beszámolója.

A BMSZKI átmeneti szállásairól hét ügyfél nyújtott be áthelyezési kérelmet a szociális teamhez, s az összes benyújtott felvételi kérelmet elfogadtuk, így hét hajléktalan ember belső áthelyezéssel érkezett az intézmény lakóközösségébe.

2.2 Ügyfeleink életkor szerinti megoszlása:

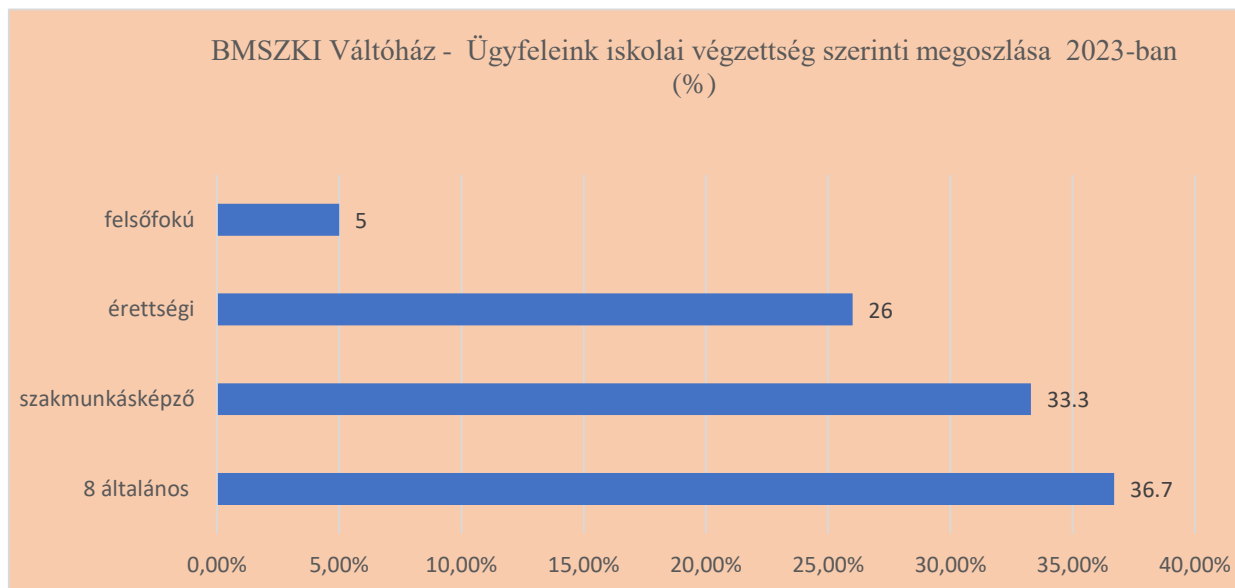

A beköltözők csupán 7% - a tartozik a 18-34 év közötti korosztályhoz. Ennek valószínűsíthető magyarázata, hogy a fiatalabb korosztály elsődleges szer-ként a kábítószer használja, s a drogfüggő fiatalok a függőségüknek megfelelő rehabilitációs intézmények segítségét kérik. Természetesen az intézményben élnek olyan emberek, akiknek másodlagos vagy harmadlagos függősége a kábítószer.

A 35 - 44 év közöttiek aránya majdnem azonos az előző évben (2022) összegyűjtött adatokkal (17%). A vizsgált évben a teljes lakóközösség 35 % - a 45-54 év közötti volt. Az elmúlt évben az intézményi jogviszonnyal rendelkező emberek 41 % -a 55 évnél idősebb volt.

Ügyfeleink 11%-a olyan 65 évnél idősebb személy, akinek elhelyezése / rehabilitációja más szenvedélybetegeket segítő társintézményekben már nem lehetséges. Az intézmény felvételi csoportján megjelent emberek és a beköltözött ügyfelek életkori megoszlásában megfigyelhető, hogy elindult egy előregedési folyamat. 2023-ban a Váltóház lakóközösségének átlagéletkora 52 év volt.

2.3 Ügyfeleink iskolai végzettség szerinti megoszlása

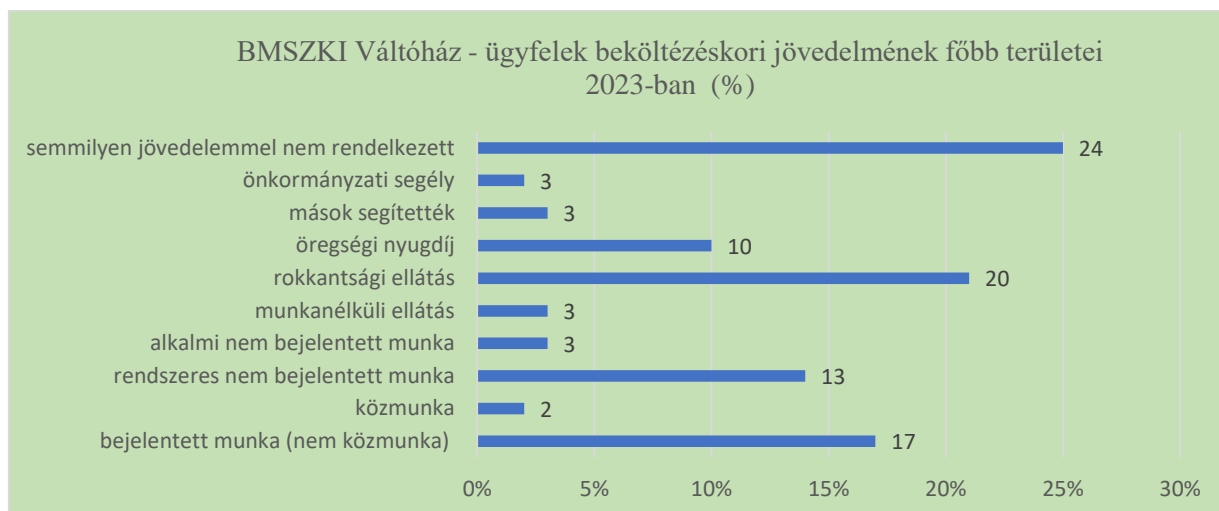
A rehabilitációs programunkba bekapcsolódó ügyfelek 36,7% - a kizárólag befejezett általános iskolai végzettséggel rendelkezett, tanulmányait nem folytatta. A lakóközösség 33.3% -a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezik. A többség szakmája elavult, a munkaerőpiacon kevésbé hasznosítható.

A fenti táblázat adatai alapján az intézményben élők 70% - a alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik. Munkaerőpiaci pozíciójuk, jövedelmük, az ellátórendszerből való kilépési lehetőségeik száma és iránya nagymértékben korlátozott.

A felmérésben szereplő személyek 26% - a érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, akik körében gyakori, hogy valamilyen szakmát is elsajátítottak, és arról bizonyítványt szereztek.

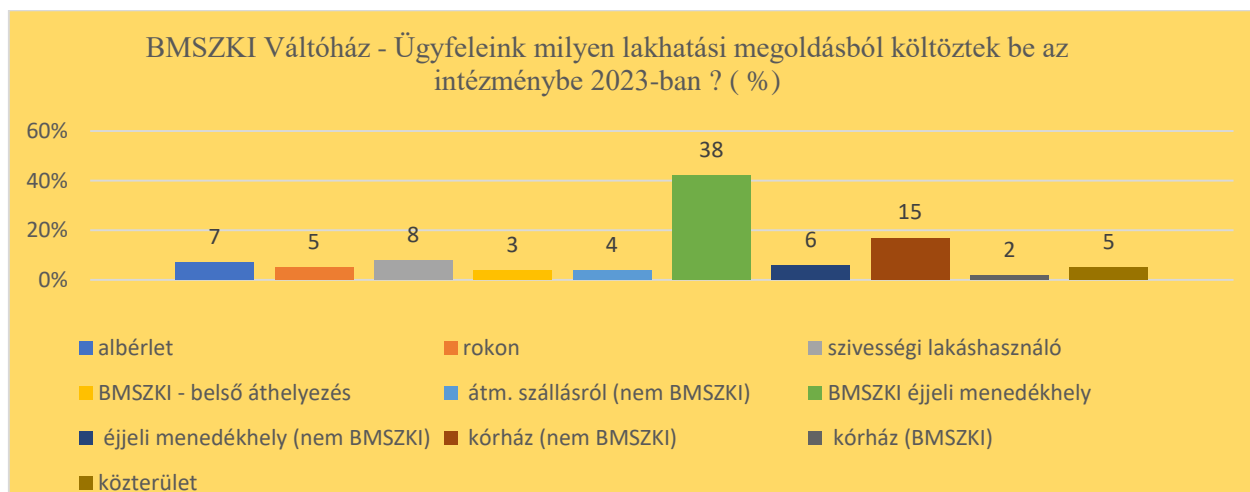
A lakóink 5% - a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, ők saját jogú öregségi nyugdíjban részesülnek, már nincsenek jelen a munkaerőpiacon. A diplomások aránya évek óta a lakóközösség 5-7% - át alkotja.

2.4 Ügyfeleink jövedelmi helyzete

A 2023-as évben beköltöző ügyfeleink 24% - a semmilyen jövedelemmel nem rendelkezett. A felvételi eljárás során nem jelent hátrányt, ha a jelentkező a felvételi kérelem benyújtásakor nem rendelkezik jövedelemmel és/vagy szociális ellátással. A szálláson élő emberek 20% - a rokkantsági ellátásban részesült. A felvételt nyert ügyfelek 35% - a munkából származó jövedelemből élt. Lakóink 10% - a saját jogú öregségi nyugdíjban részesült. Beköltöző ügyfeleink havi átlag jövedelme 71.000 forint volt.

2.5 Milyen lakhatási megoldásból nyert felvételt az ügyfél?

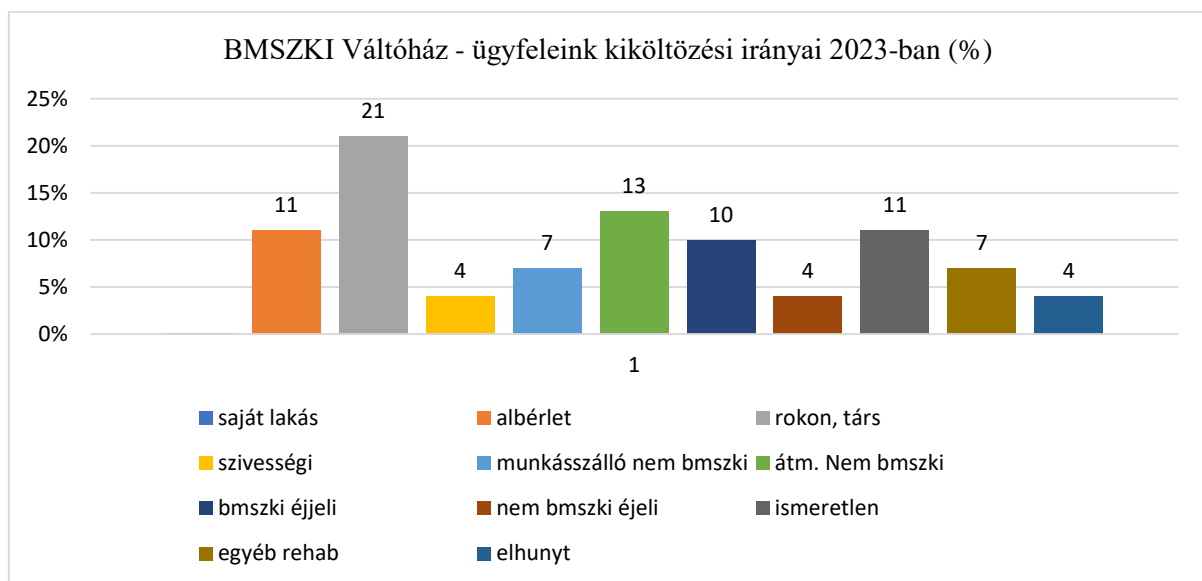
A Váltóház felvételi eljárásán a józansággal kapcsolatos motiváció mellett vizsgáljuk azt is, hogy az ügyfelek milyen lakhatási megoldásból érkeznek a felvételi csoportra. Az elmúlt évben beköltözők 38% - a BMSZKI által működtetett éjjeli menedékhelyekről nyertek felvételt. 2022-

ben ez az arány 26% volt. Egy év alatt 50%-kal emelkedett azoknak a jelentkezőknek a száma, akik az éjjeli menedékhelyeinkről kérelmezték felvételüket az intézmény rehabilitációs programjába.

A felvételt nyert emberek 15% - ának a kórházi kezelés után nem volt megoldott a lakhatása, a kórházi szociális munkás javasolta számukra az átmeneti szállás igénybevételét.

Lakásból (család, szívességi lakáshasználat, albérlet) a beköltözők 20% - a érkezett. A hajléktalanná válás okai között leggyakrabban a családi vagy párkapcsolati konfliktus okozta lakásvesztést találjuk. Az utcáról, közterületről érkezők aránya növekedett az előző évi adatokhoz képest (3%). 2023-ban a felvételt nyert emberek 5% - a a felvételi kérelem benyújtása előtti napon utcán / közterületen töltötte éjszakáját.

2.6 Hová költöztek az ügyfelek az intézményi jogviszony lezárása után?

2023-ban a kiköltöző ügyfeleink 49% - ának sikerült kilépnie az ellátórendszerből (albérletbe, munkásszállásra, saját lakásba, szívességi lakáshasználatba, rokonokhoz költöztek). A Váltóházból távozó ügyfelek 14% - a más szociális szolgáltatók átmeneti szállásaira költözött. A lakóközösség 11% - a a BMSZKI éjjeli menedékhelyeire került. Ebbe a csoportba leginkább azok az emberek tartoznak, akik az újbóli szerhasználat után felajánlott rehabilitációs tervet elutasították és nem vállaltak további együttműködést az intézménnyel.

A távozók 11% - a albérletbe költözött, négyen lakhatási támogatás igénybevételével havi rendszerességű utógondozásban részesültek.

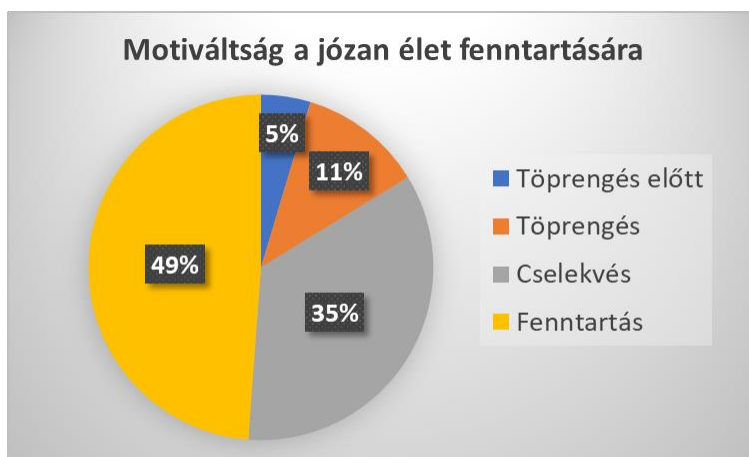
Ebben az évben emelkedett azoknak az ügyfeleknek a száma, akik rehabilitációs intézményekbe nyertek felvételt. Ezen ügyfelek a kiköltözők 7% - át teszik ki.

Csökkent azoknak az ügyfeleknek a száma, akik 8 napot meghaladó távollétüket nem jelezték az intézmény részére, számunkra ismeretlen helyre költöztek. 2022-ben a kiköltözők 26% - a tartozott ebbe a csoportba, 2023-ban ez a szám 11% - ra csökkent. Az elmúlt évben a jogviszony lezárások 5% - ában végső búcsút kellett vennünk ügyfeleinktől. Elhunytak.

2.7 Kutatás a Váltóházban - Varga Borbála gyakornok beszámolója

A Fővárosi Önkormányzat egyetemisták számára kiírt pályázatán kaptam lehetőséget arra, hogy a Váltóház működését megismerjem a gyakornoki program öt hónapja alatt, és egy felmérést készítsék ezalatt a lakók alkoholhoz fűződő viszonyáról. Az eredeti ötlet és a kérdőívek kiválasztása Takács Anita szakmai vezetőtől származik, mentorom Dósa László ellátási egységvezető volt, a kérdőívek ügyfélbarát átfogalmazásában Mattern Éva segített. A felmérésben összesen 59-en vettek részt, ebből 8-an állították, hogy sohasem ittak és nem addiktív problémák miatt kerültek a szállóra, 7 kitöltés pedig értékelhetetlennek bizonyult, így 44 lakó adatai kerültek végül fölhasználásra. Három kérdőívet kaptak kézhez a lakók, melyek a következők voltak:

A már jól ismert Audit-10, aminek az eredményei jelen esetben kevésbé relevánsak, inkább a helyzettel való ismerkedést és az emlékek felidézését segítette.

2. Motiváció Változásra Kérdőív²

A kérdőív 32 kérdésből állt, melyek a szenvedélybetegek felépülési stádiumait tárták föl. A *töprengés előtti fázisban* levők el sem gondolkodnak az alkohollal kapcsolatos problémájukon. A

² Petke, Zs. & Tremkó, M. (2018). *Felépülés a függőségből: szerencsejáték és szerhasználat*. Medicina Könyvkiadó.

személyesen fölvevett kérdőívek és a kitöltések alkalmával tett megjegyzések tapasztalatai alapján valószínűleg azért, mert meglátásuk szerint már túl vannak az alkoholizmuson. A *töprengés szakaszát* a nagyrészt még cselekvésképtelen tervezgetés jellemzi, amit a *cselekvés stádiuma* vált föl, ekkor képesek az ügyfelek tényleges változásokat hozni életükbe. Ezeket a hosszútávra létrehozott, józan életet támogató változtatásokat ápolják aztán a *fenntartási szakaszban*.

3. Mérlegelés Kérdőív

A 20 tételes kérdőív az alkoholhasználat mellett és ellen felhozható érveket sorol föl, melyeket egy ötös skálán lehet értékelni, az *egyáltalán nem fontostól a rendkívül fontosig*. Például: *Amikor arról döntök, hogy iszok-e, mennyire fontos az, hogy másnak is problémát okozhatok.*

A kérdéseket fölítettük múlt időben, az alkoholos időszakra visszavonatkoztatva, és jelen időben is. Az eredmények alapján elmondható, hogy absztinens élethelyzetük óta a lakók túlnyomó többsége kedvezőtlenebbnek tekinti az alkoholfogyasztást.

2.8 A lakóközösség ápolási szükséglete

A 2023-as évre vonatkozó felmérés (személyes szociális munka eredményei) alapján az átmeneti szálláson élő ügyfelek 41% - a 55 és 70 év közötti volt. A lakóink 11% - a öregségi nyugdíjban részesült, körükben igen magas az idős korhoz kapcsolódó krónikus betegségek okozta egészségügyi problémák jelenléte. Ügyfeleink 10% - a mozgásában részben korlátozott, gyógyszerelésükben segítségre szorulnak, heti rendszerességgel szükséges ellenőrizni egészségügyi állapotukat.

2.9 Kettős diagnózisú ügyfelek

A Váltóház 2001-től nyújt segítséget a szenvedélybeteg hajléktalan emberek részére. Az intézmény működésének első tíz évéről elmondhatjuk, hogy a teljes ügyfélkör „klasszikus alkoholista volt”. Az elmúlt 12 évben az intézmény lakóközössége teljesen átalakult. Ebben az időszakban folyamatosan csökkent azoknak az embereknek a száma, akiknek függősége kizárólag az alkohol fogyasztáshoz kapcsolódik. A rehabilitációs programban résztvevők kb. 20% - a klasszikus alkoholista, 80% - uk politoxikomán, azaz egynél több szertől való függőségben szenved. Az elmúlt évben az átmeneti szálláson élő emberek 70% - a olyan szenvedélybeteg volt, akik diagnosztizált pszichiátriai kórképpel is rendelkeztek, és gyógyszeres terápiában is részesültek.

3.A EREDMÉNYEINK - SZAKMAI MUNKA 2023-BAN

A 2023-as évre kitűzött rövid távú céljainkat teljesítettük. Az elmúlt évben nagy hangsúlyt fektettünk a BMSZKI-n belüli intézményekkel való kapcsolattartásra, a velük való hatékony szakmai munkára. Törekedtünk a külső társintézményekkel való új kapcsolat kialakítására és a már meglévők ápolására, megerősítésére.

3.A.1 Váltóház FET munkája, és az intézményi feltöltöttség stabilizálása

- Az elmúlt három évben 30% - kal emelkedett a Lehetőség Csoportra érkezők száma. 2023-ban 149 fő nyújtott be felvételi kérelmet. A rendelkezésre álló férőhelyeket az év mindennapján átlagosan 95% - osan feltöltöttük.
- Ebben az évben a BMSZKI-n belüli kapcsolatainkat tovább erősítettük. A felvételt nyert emberek 42% - a saját éjjeli menedékhelyeinkről nyújtották be felvételi kérelmüket a Váltóház rehabilitációs programjába.
- 2023-ban 7 fő nyújtott be áthelyezési kérelmet a BMSZKI átmeneti szállásairól. A szociális team-ünk a benyújtott kérelmeket elfogadta.

3.A.2 Addiktológiai műhely újraindítása - Takács Anita szakmai munkáért felelős vezető beszámolója

A BMSZKI munkavállalói közül 40 munkatárs vett részt a szakmai műhely munkájában. Kollégáink szakmai tapasztalata olyan józanságot támogató eszköztárral lett gazdagabb, amellyel még hatékonyabban tudják segíteni a szenvedélybeteg ügyfelek felépülési folyamatát.

A szakmai műhely eredményei:

- ✓ A kollégák szakmai segítséget kaptak a szenvedélybeteg hajléktalan ügyfelekkel végzett munkához
- ✓ Megismerhették a Váltóház szakmai programját, munkáját, kollégáit
- ✓ Szendélybeteg segítő helyeket ismerhettek meg (Budapesten) az ott dolgozó kollégák beszámolóiból
- ✓ Egy általuk választott terápiás intézmény belső életébe betekintést nyerhettek
- ✓ Felépülés központú szemlélet, eszköztár átadása (fókuszban a józanság filozófiája)
- ✓ Önsegítő csoportok megismerése, a tagok megosztásai alapján
- ✓ Hatékony együttműködés kialakítása a különböző telephelyeken dolgozó kollégákkal, ügyfelekkel kapcsolatos információáramlás elősegítése

Személyes összegzésem:

Számomra nagy élmény volt az addiktológiai szakmai műhely megszervezése és az alkalmak tartása. Régi vágyam vált ezzel valóra, hogy egy műhely elinduljon a Váltóházban. Külön öröm számomra, hogy az utolsó műhely alkalmával legtöbben az önsegítő csoportok mély megosztásait emelték ki, ami megérintette őket.

3.A.3. Szakmai eredmények vizsgálata

A szociális munka eredményességét vizsgáló adatgyűjtés eredményei alapján 156 ügyféllel kötöttünk gondozási szerződést. Az elmúlt évben négyen részesültek lakhatási támogatásban és havi rendszerességű utógondozásban. Az elmúlt 11 hónapban a rehabilitációs programunkba bekapcsolódó ügyfelek 24% - a semmilyen jövedelemmel nem rendelkezett. A jövedelem nélküli beköltözőink a személyes szociális munkás segítségével maximum negyedév alatt munkajövedelemhez jutottak vagy jogosulttá váltak valamilyen szociális ellátásra. Az elmúlt évben csökkent azoknak az ügyfeleknek a száma, akiknek nehézséget okozott az intézményi

térítési díj rendszeres befizetése. A szociális munkások a kiköltözött ügyfelekkel végzett segítői folyamatok 28% - át eredményesnek látták, míg az esetek 12% -ában részben érezték sikeresnek az elért eredményeket. A lezárt segítői kapcsolatokat 60% -ban sikertelennek értékelték (rövid időn belüli visszaesések, az ügyfelek előre nem jelzett kiköltözése miatt).

3.A.4 Felépülést támogató rehabilitációs program a Váltóházban

Minden ügyfelünk felépülési folyamatát szakképzett, több éves szakmai gyakorlattal rendelkező személyes szociális munkás támogatja. A beköltözőknek vállalniuk kell a rendszeres együttműködést a személyes szociális munkással, be kell kapcsolódniuk az intézmény rehabilitációs programjába, el kell fogadniuk a szállás speciális Házirendjét is.

Lakóink a határozott idejű intézményi jogviszony első harminc napjában minden éjszakájukat a szálláson töltik. A „próbaidő” segítségével valós képet kaphatunk arról, hogy beköltözőink mennyire képesek vállalni és tartani a teljes absztinenciát.

Célunk, hogy az ügyfelek a felépülést támogató szociális munka és az intézményben működő rehabilitációs program segítségével újra képessé váljanak érzelmeik megélésére, kifejezésére, kontrollálására.

A Váltóház felépülést támogató eszköztára

- Felépülést támogató szociális munka, amelynek fókuszában a józanság áll
- Pályázati forrásoktól független rendszeres csoportmunka
- Visszaesést megelőző beszélgetés
- Visszaesés utáni beszélgetés
- Heti rendszerességű egyéni tanácsadás pszichológus segítségével
- Speciális józanságot támogató eszközök átadása (önsegítő közösségek)

3.A.5 A rehabilitációs program 6 alappillére

Ügyfeleink vállalják, hogy a beköltözést követően bekapcsolódnak az intézményben működő csoportok munkájába. Mindenkinek, aki a szálláson él, havonta minimum két csoport foglalkozáson részt kell vennie. Lakóink a belső csoportokon, az önsegítő gyűléseken, és az egyéni tanácsadásokon szerzett információk / tapasztalatok hatására a problémáik kezelésében egyre kevesebbszer alkalmazzák megoldásként az újbóli szerhasználatot. Az új józanságot támogató eszközök elsajátításával képessé válhatnak problémáik megoldására romboló szerhasználat nélkül.

Egyéni pszichológiai tanácsadás a Váltóházban – Farkas Edina beszámolója

2023-ban 23 fő kért és kapott időpontot konzultációra, és ténylegesen 21 fő jelent meg. A jelentkezők közül 10 fővel alakult hosszabb, 10 alkalmat meghaladó folyamat. A többi lakó 3-6 alkalommal vett részt egyéni tanácsadáson. A rövidebb folyamatok fő célja a rehabilitációra való felkészítés, vagy az új beköltözők mentális támogatása volt. Az egészségügyi problémákkal való együttélés, a bántalmazó kapcsolatok hosszú távú, személyiségre gyakorolt hatásai, és az alkoholhasználat következtében kialakult szégyenérzet, valamint az új élet építésének lehetőségeinek számbavétele voltak a hosszú távú folyamatok főbb témái. Élethelyzeti elakadásokat, munkanélküliséget, visszaesést követő szupportív konzultációkra került még sor.

Filmklub - Fabók Szilvia szociális munkatárs beszámolója

A Filmklubon a filmvetítést követő szünet után kezdődik a csoport, mely minden lakó számára nyitott. Célja a művelődés, a szabadidő értelmes eltöltése és a mentálhigiénés fejlődés. A csoporton a résztvevőknek alkalmuk nyílik józanságot támogató eszközöket használni a személyes fejlődésükhöz úgy, mint a filmben rejlő értékek elsajátítása, csoportélmény megélése, saját élmény megélése/megosztása.

2023-ban összesen 24 alkalommal volt Filmklub, amelyen átlagosan 12 fő vett részt, a legmagasabb csoportlétszám 20 fő volt.

Alkotó – Művészetterápiás Csoport – Farkas Edina pszichológus beszámolója

Az Alkotó Csoport (Katarzisz Komplex Művészetterápia) célja: a belső világunkra és a természet rendjére való hangolódáson keresztül az egészségfejlesztés és a tudat önreflexív funkciójának fejlesztése.

A csoport elsődleges eszköze maga az alkotás, az alkotást megelőzően relaxációt végzünk, majd vers és zene segítségével katarzist váltunk ki, aminek segítségével belső konfliktusokat, elakadásokat tudunk megjeleníteni szimbolikus formában az alkotásban. Az érzelmi élet és tudatosság fejlesztése és differenciálásának képessége tud ezáltal javulni. Az érzelmi állapotaink felismerése és kezelése a józanság megőrzésének alappillére. A csoportra az évkörnek megfelelő témákat választok, ami a csoporttagok számára megfoghatóvá teszi a fent leírtakat. A 2023-as évben például olyan témák voltak, mint kinyílás, veszteség, újrakezdés, erőforrások. Az elmúlt évben az Alkotó csoporton átlagosan 8 fő vett részt, a legmagasabb csoportlétszám 13 fő volt.

Pulzus Csoport – Jávor Tamás szociális munkatárs beszámolója

A Pulzus csoport egy olyan másfél órás józanságot támogató, szabadidő hasznos eltöltését segítő csoport, amelynek segítségével az ügyfelek józanodási munkája erősödik, önismerete fejlődik, saját magukról realisabb képet kapnak, lakótársaikkal való kapcsolatuk építőbbé válik. További cél a foglalkozásokon, hogy a résztvevők kommunikációs készsége javuljon, gyakorolni tudják érzelmeik megfogalmazását, valamint megerősítésre kerüljön a józanságuk. A foglalkozásokon átlagosan 16 fő vett részt, a legmagasabb csoportlétszám 23 fő volt.

„Zárt” Csoport - Fabók Szilvia szociális munkatárs beszámolója

A „Zárt” csoport nevét a csoporttagok szavazták meg 2022-ben. A csoportot a saját lakóim számára hoztam létre. A csoport célja a problémamegoldó képesség, a kommunikációs készség és az asszertív viselkedés fejlesztése. A csoportélmény, kibeszélés/megbeszélés, valamint a tapasztalatátadás, mint józanságot támogató eszközök, a csoport résztvevőinek lehetőséget teremtenek a változásra/személyiségfejlődésre.

2023-ban összesen 24 alkalommal volt „Zárt” Csoport, amelyen átlagosan 7 fő vett részt, a legmagasabb csoportlétszám 15 fő volt.

Hitben Józanodva - egy intézményben élő lakó csoportja:

“A csoportfoglalkozás havonta két alkalommal, szombatonként van megtartva, s 15.00 órakor kezdődik. A csoporton vallásos hangvételű, megtörtént eseményeket feldolgozó filmeket vetíttek. A csoporttagokra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a többi csoporton. A résztvevők száma mindig eltérő. Általában 10-16 fő jön rendszeresen a foglalkozásokra, de voltunk már nyolcan is. A film témáját beszéljük meg, hogy kinek mit mondott a film, mi ragadta meg, és mennyire érintette meg az, amit látott.

A csoport célja a tanulás, a filmvetítések segítségével a résztvevők levonják a tanulságot a látottakról és magukévá teszik a „helyes utat” az alkoholizmusból való kilábaláshoz. A hozzászólásokból kiderül, hogy többen „megértik a film mondanivalóját”, viszont kérdés, hogy mennyire tudják hasznosítani.

Úgy gondolom, ha ilyen sok a csoportot látogató személy, akkor érdemes folytatni idén is, amennyiben a team is áldását adja rá. Eddig a foglalkozások gördülékenyen mentek, akadály nem volt, s remélem, a továbbiakban is így lesz.

Fejlesztő foglalkoztatás - Józanságot támogató munkavégzés védett környezetben - Fabók Szilvia mentor beszámolója

A Váltóházban a fejlesztő foglalkoztatással kapcsolatos teendőket 2023. február 1-jétől vettem át a kolléganőmtől, Radánovics Mónikától.

A fejlesztő foglalkoztatásba olyan ügyfeleket szeretnénk bevonni, akiknek nem sikerül az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedniük, de akarnak és képesek valamilyen munkát végezni. Ideális esetben a fejlesztő foglalkoztatásnak az a célja, hogy a fejlesztőből először közfoglalkoztatásba, a közfoglalkoztatásból pedig az elsődleges munkaerőpiacra segítse az ügyfeleinket. Nem könnyű eldönteni, hogy ki az, aki jól jár a fejlesztő foglalkoztatással, hiszen lényegesen kevesebb a bérük, mint egyéb foglalkoztatási formában, ráadásul még OEP jogosultságot sem kapnak ügyfeleink. Folyamatos dilemmát jelent arról dönteni, hogy egy-egy ügyfélnek nem túl kevés-e vagy túl sok-e a fejlesztő foglalkoztatás. A döntési folyamatban részt vesz az ügyfél mellett a mentor, a koordinátor, a szociális team, és a fejlesztő foglalkoztatásos team, minden esetben az ügyfél érdekét szem előtt tartva.

2023-ban összesen 3 fő vett részt a fejlesztő foglalkoztatásban. Mindhárman, minden esetben heti 5 napot, napi 6 órát dolgoztak. A fejlesztő foglalkoztatás célja egy esetben a közfoglalkoztatásba belépés, ez a cél maradéktalanul teljesült, az ügyfelünk jelenleg is közfoglalkoztatottként dolgozik. Két másik esetben a fejlesztő foglalkoztatás célja az életminőség javítása volt jövedelemszerzés és értelmes tevékenység végzése által. Mindhárom ügyfelünk a Váltóházban dolgozik/dolgozott, egyikük udvarosként hat hónapig, másik ügyfelünk először udvarosként, majd takarítóként hat és fél hónapig, harmadik ügyfelünk takarítóként másfél hónapig. A fejlesztő foglalkoztatási szerződések megszűnésének oka egyik esetben, hogy lejárt az ügyfelünk szerződése és átkerült a közfoglalkoztatotti munkaviszonyba, másik esetben az ügyfelünk stressz miatt nem kért újabb szerződést, harmadik ügyfelünk pedig visszaesett, és eltűnt a szállóról.

Közfoglalkoztatási Program

A 2023-ban végzett Február Harmadika Felmérés visszajelzései alapján a Váltóházban egyre elégedettebbek az ügyfelek az intézmény tisztaságával kapcsolatban. Az általános takarítási szerződés hiányzó területeit a Budapest Esély Nonprofit Kft. közfoglalkoztatási programjának és a BMSZKI Fejlesztő Foglalkoztatási Programjának segítségével fedjük le. A foglalkoztatási programok által az intézmény rendelkezik két teljes munkaidőben dolgozó közfoglalkoztatott munkatárssal, akik az intézmény udvarának rendezettségéért, illetve az épület folyamatos fertőtlenítéséért felelősek.

3.B SZAKMAI CÉLJAINK ELÉRÉSÉT SEGÍTŐ - ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

	Segítik <i>a szakmai céljaink elérését</i>	Hátráltatják <i>a szakmai céljaink elérését</i>
<p>BELSŐ 1 - Az adott szolgáltatáson belüli Lehetőségek van helyben változtatni rajta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Szupervízió ● Aktív kapcsolat fenntartása a BMSZKI intézményeivel ● Belső erőforrások (tudás, tapasztalat, képzések) megosztása ● Több csapatépítő program ● Folyamatosan változó rehabilitációs program 	<ul style="list-style-type: none"> ● A beköltözők egy része rövid ideig lakik az intézményben. Gyakori a visszaesés, és az ehhez kapcsolódó, előre nem jelzett kiköltözés. A szociális munkatársak emiatt gyakran sikertelennek érzik az ügyfelekkel végzett munkájukat. ● Egzisztenciális nehézségek, félelmek (magas infláció, energiaválság, háború) ● Poloskaveszély
<p>BELSŐ 2 – A BMSZKI-n belüli A felső vezetés, a „központ” tud változtatni rajta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Rekreációs keret biztosítása ● A BMSZKI szakmai nyitottsága, kommunikációja a társintézményekkel 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az intézmény műszaki karbantartása esetleges ● A lakószobák és a közösségi helyiségek rendszeres, általános, tisztasági festésének hiánya.
<p>KÜLSŐ – a BMSZKI-n kívüli Külső <i>adottságok, nem áll lehetőségünkben változtatni rajtuk</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Rendszeres kapcsolattartás, és együttműködés a társintézményekkel ● Kimagasló infrastruktúra az intézmény közelében 	<ul style="list-style-type: none"> ● Több rehabilitációs intézmény található a X. kerületben ● Férőhelyek feltöltöttségére vonatkozó nyomáskényszer ● Adminisztrációs feladatok növekedése

3.C KÜLSŐ – BELSŐ KAPCSOLATAINK - SZAKMAI RENDEZVÉNYEK

Váltóház bemutatkozása a BMSZKI 30 programsorozatban

Május 17-én a megújult, ügyfélbarát Váltóház is bekapcsolódott a BMSZKI 30 programsorozat állomásai közé. Klasszikus közösségi főzés keretében gulyáslevest készítettünk bográcsban. Az előkészületi munkában kollégáim is aktívan részt vettek, a lakóközösségből is számos lakó hozzájárult ahhoz, hogy elkészülhessen a 100 főre tervezett ebéd. A Nyitott szolgáltatások hete a Váltóházban elnevezésű programsorozatban 4 csoportot hirdettünk meg, a szakmai rendezvényeinken 70 kolléga vett részt. A vendégek a Váltóház eredettörténete c. csoporton Lengyel Marika és a Váltóház csapatának segítségével megismerkedhettek az intézmény múltjával és jelenlegi szakmai tevékenységével is.

Együtt ünnepeltünk: Váltóház - Budapest 150 programsorozat

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 150. évfordulóját látványos programokkal ünnepelte a főváros. 2023.07.21-én a BMSZKI Vaspálya Átmeneti Szállás biztosított helyszínt az ünnepi rendezvénysorozat következő állomásához. A Budapest Brand-nek és a Fablab csapatának segítségével új közösségi tér született a Váltóházban. A Vaspálya megálló egy olyan új külső „állomás”, ahol a reggeli kávé elfogyasztása mellett könnyebben megszólíthatóak a sorstársak, ahol kötetlen beszélgetések keretében támogató kapcsolatok, barátságok születhetnek. Az ünnepség délelőtti óráiban három önkéntes fodrásznak köszönhetően 17 ügyfelünknek új frizurája lett. Közöségi főzés keretében ügyfeleinkkel együtt újra bográcsban készítettünk ebédet. Kiss Ambrus és Bósz Anett főpolgármester- helyettes megismerkedett az intézményben folyó szakmai munkával és az intézményben élő emberekkel. A Kale Lulugyi együttes autentikus koncertje elvarázsolta a teljes lakóközösségünket: Mindenki táncra perdült alkohol nélkül, józanul.

Száraz november 2023

A BMSZKI ebben az évben is csatlakozott a Száraz november elnevezésű nemzetközi kezdeményezéshez. 2023-ban a Váltóház csapata és Dósa László ellátási egységvezető segítette és koordinálta a programsorozatot. Ügyfeleink és kollégáink 15 egyedülálló csoporthoz kapcsolódhattak a program keretében. A meghirdetett programokon a részt vevők megismerkedhettek a nemzetközi kezdeményezés kialakulásának történetével, főbb céljaival. A csoportokon résztvevőknek lehetőségük nyílt arra, hogy átbeszéljék, hogy milyen pozitív változásokat élhetnek meg azok az emberek, akik vállalják a teljes absztinenciát. A Váltóház két csoportját nyitotta meg a Száraz november program keretében (Filmklub és Alkotó csoport). A BMSZKI vendégváró catering biztosításával támogatta a 15 különleges csoport étellellátását.

Közösségi tevékenységek:

Lakógyűlés

Az elmúlt évben két alkalommal sikerült a lakógyűlést szervezni, a gyűlésen az intézményben élő emberek többsége részt vett. Az első lakógyűlésen átbeszéltük, hogy milyen változások történtek az intézményben a legutolsó találkozásunk óta. A team tagokkal megpróbáltuk összegyűjteni azokat a témákat/kérdéseket, amelyekkel a leggyakrabban fordulnak hozzánk a lakóközösségből. A második lakógyűlés fő témája az intézmény megnevezésnek és címének változása volt. A címváltozás okozta a legnagyobb nehézséget, sajnos ügyfeleink számára nehezen kimondható és nehezen leírható az intézmény új címe.

Karácsonyi ünnepség

Az ünnepségen az Anonim Alkoholisták Közösségéből érkezett hozzánk egy tag, aki mesélt a karácsonyi időszakhoz fűződő érzéseiről. Lakóink, kollégáink, versekkel, mesékkel készültek az ünnepségre. A Bányai Család évek óta december 24-én a teljes lakóközösség számára sertéspörköltet készít. Ebben az évben is meghívtuk a családot az ünnepi műsorunkra. A karácsonyi ünnepség záró programjaként Halász Ákos tűzsonglőr bemutató műsorát csodálhattuk meg. A team fáradhatatlan munkájának köszönhetően szendvicsebéddel zártuk karácsonyi ünnepségünket. Lakóink a műsor után nagy örömmel vették át a BMSZKI karácsonyi csomagját.

3.D SZAKMAI TEAM, BELSŐ - ÉS KÜLSŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, KAPCSOLATOK

Az intézmény szakmai létszáma 14 fő: egy ellátási egységvezető, egy ellátási egységvezető helyettes, négy szociális munkatárs, nyolc segítő alkotja a Váltóház szakmai teamjét. Az első negyedévben Radánovics Mónika jelezte, hogy szeretne kilépni a BMSZKI munkavállalói táborából. A távozó kollégánk ügyfeleit Bertalan Zsófia szociális munkatárs vette át, aki március 1-én csatlakozott a teamünkhöz. 2023. júniusában végső búcsút vettünk Sárközi János kollégánktól, aki a Váltóház első tapasztalati segítője volt. Barátunk, segítőnk, elhunyt. A nyári időszakban egy segítő munkatársunk fejezte be munkáját az intézményben, így két segítői státuszunk üresedett meg. Néhány hónap múlva a BMSZKI Könyves Éjjeli Menedékhely csapatából Vámos László és Várnai Zsolt áthelyezési kérelemmel érkezett a Váltóház munkavállalói közösségébe. 2023. októberére sikerült újra rendezni az intézmény szakmai létszámát.

Team szupervízió

2023. év első félévében György Margó szupervízor segítségével folytattuk a 2022-ben elkezdett team szupervíziós folyamatot. Havonta egy alkalommal volt lehetőségünk átbeszélni a segítő folyamatokhoz kapcsolódó kérdéseinket, érzéseinket, tapasztalatainkat. Néhány hónap szünet után a BMSZKI támogatásával egy új team szupervíziós folyamat indulhatott el az intézményben. A második szupervíziós folyamat 2023. novemberében kezdődött, amely 8 hónapon át fogja támogatni a Váltóház munkavállalóit.

Képzések

Ebben az évben két segítőnknek zárult le a képzési időszaka. Mindketten részt vettek és sikeresen teljesítették a képzéseket. A munkatársak úgy érzik, hogy a képzések nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy munkájukat hatékonyabban és professzionálisabban láthassák el.

BMSZKI-n belüli intézményközi kapcsolatok

Törekszünk arra, hogy a BMSZKI összes intézményével aktív, rendszeres kapcsolatot alakítsunk ki. A szakmai napok, az addiktológiai műhely, a gyakornoki képzés segítségével érthetővé, látható váltak szakmai céljaink, eredményeink. A szakmai programok segítségével egy aktív kapcsolatrendszerrel lettünk gazdagabbak, amely nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy intézményünk feltöltöttsége 90-100% között mozog. Az elmúlt évben a BMSZKI átmeneti szállásairól benyújtott áthelyezési kérelmek által 7 ember költözött be a Váltóházba, amelyre nem volt példa az elmúlt években!

Kapcsolataink társszervezetekkel

Az elmúlt három évben törekedtünk arra, hogy a társszervezetek segítségével elmondhassuk magunkról, hogy a Váltóház Hajléktalan Átmeneti Szállás olyan szenvedélybetegeket segítő intézmény, ahol minden lakónknak képesek vagyunk biztosítani egy tál meleg ételt. 2023-ban a beköltözőink 24%-a semmilyen jövedelemmel nem rendelkezett. A szociális partnereink segítségével sikerült megoldani ezeket a lehetetlennek tűnő helyzeteket. Az intézménybe az RSZTOP program által hétköznapiokon 30 adag ebéd érkezett a program befejezéséig.

Átmeneti szállásunkon a Magyarországi Krisna-tudatú Hívők Közössége által működtetett Ételt az Életért Alapítvány heti 6 napon át 55 főnek biztosít napi egyszeri meleg étkezést. A Budapest Bike Maffia által szállított, minden szerdán érkező szendvicsek sok embernek jelentettek plusz étkezési lehetőséget az elmúlt évben. A X. kerületi Cigány Kisebbségi Önkormányzatnak köszönhetően heti rendszerességgel pékáru, zöldség és gyümölcs érkezett lakóink számára.

A szociális partnereinknek szeretnénk köszönetet mondani azért, hogy segítségükkel minden lakónk ingyenes, napi rendszerességű étkeztetésben részesült!

3.E A 2024. ÉVRE VONATKOZÓ MUNKATERV, ÉS SZAKMAI ELKÉPZELÉSEK

- Az épület korszerűsítése, teljes festése - adománygyűjtés segítségével
- Aktív, rendszeres kapcsolat kialakítása a BMSZKI összes telephelyével - Teamek meghívása az intézmény felvételi csoportjára és a belső csoportjainkra
- Egyéni együttműködési megállapodások ajánlása azoknak a BMSZKI telephelyeknek, ahonnan a leggyakrabban irányítanak ügyfeleket az intézmény felvételi csoportjára.
- Három új józanságot támogató csoport indítása 2024-ben
- Az addiktológiai műhely folytatása - megújult tematikával
- 2024-es Száraz november program szakmai támogatása, koordinálása
- Egy új Guinness rekord felállítása a Váltóházban
- Társszervezetek személyes megismerése intézménylátogatás keretében, kölcsönös és hatékony együttműködés fenntartása
- Addiktológiai, pszichiátriai kórházi osztályokkal rendszeres kapcsolattartás (Nyíró-, Balassa-, Jahn Ferenc Kórház)
- Meghívott előadók részvétele a team-munkában
- Élményközpontú, szakmai és játékos elemek a teammunkában
- Több csapatépítő program

Budapest, 2024. február 23.

Dósa László

ellátási egységvezető és a Váltóház munkatársai